

Ondertussen in Brussel

‘Eenheidsworst werkt niet van Noord-Lapland tot Zuid-Spanje’

In elke editie van *Waterspiegel* stellen wij een lid van het Europees Parlement enkele vragen over actuele waterdossiers. Dit keer: Esther de Lange, CDA/EVP.

Esther de Lange (1975) is vanaf 23 april 2007 lid van het Europees Parlement voor het CDA. Zij is onder andere lid van de commissies Landbouw- en Plattelandsontwikkeling, Begrotingscontrole en Milieubeheer, Volksgezondheid en Voedselveiligheid. Daarnaast is zij vicevoorzitter van de CDA-delegatie in het Europees Parlement.

Nitraatrichtlijn

De Nitraatrichtlijn moet verontreiniging van grond- en oppervlaktewater door te veel nitraat voorkomen. Vewin pleit ervoor dat aan de doelen van de Nitraatrichtlijn wordt voldaan en dat er een betere koppeling komt tussen de Nitraatrichtlijn en de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW), met name in drinkwaterwinningsgebieden. *Hoe kunnen de bestaande knelpunten rondom nitraten volgens u worden opgelost?*

De Lange: ‘Een uitgangspunt van EU-beleid op het gebied van milieuwetgeving moet

volgens mij zijn dat de EU de grote lijnen uitzet en de doelstellingen vastlegt, die nodig zijn om het gewenste resultaat te halen. De lidstaten moeten dan op hun beurt zorgen dat die doelstellingen worden gehaald. De EU mag wel sturen, maar het moet Nederland vrijstaan te beslissen hoe onze milieudoelstellingen te halen.’

‘Het probleem met de Nitraatrichtlijn is dat niet alleen het doel, maar ook het middel (170 kg stikstof uit dierlijke mest/ha) wordt vastgelegd. Die eenheidsworst werkt niet van Noord-Lapland tot Zuid-Spanje. Een flink aantal landen heeft dan ook een derogatie op dit moment. Ik ben het met Vewin eens dat de Kaderrichtlijn Water ook voor nitraat een leidend instrument moet zijn. Het onderbrengen van de doelstellingen van de Nitraatrichtlijn bij de KRW, in plaats van een aparte tekst voor één stof, lijkt me een logische keuze. Het mestbeleid

in Nederland wordt op dit moment herzien, waarbij schoon grond- en oppervlaktewater een van de doelen is. Daar kan ik uiteraard niet op vooruitlopen. Wat ik wil benadrukken, is dat de EU-regels het niet moeilijker moeten maken dan nodig. Nederland staat voor een grote opgave bij de verdere reductie van nitraat in het grond- en oppervlaktewater. Willen wij een blijvende daling van emissies bereiken, dan moet Nederland de ruimte krijgen om effectief beleid te voeren, waarbij de agrarische ondernemers duurzaam kunnen blijven opereren. Maatwerk en afrekenen op resultaat dus.’

Het GLB na 2013

Welke mogelijkheden ziet u in het resultaat van de onderhandelingen voor verduurzaming van de landbouw en dan met name voor maatregelen ten gunste van de waterkwaliteit zoals bufferstroken of innovatieve technieken?

De Lange: ‘De vergroening, zoals voorge-

steld door de Europese Commissie, was niet alleen star en rigide, het positieve effect op milieu en klimaat was met deze maatregelen ook zeer gering. Boeren moesten in de plannen van de Commissie door drie hoepeltjes springen om aan de regels te voldoen. Dat is onwerkbaar, niet effectief en je verliest daarmee het draagvlak voor het beleid, juist onder hen die je zo hard nodig hebt om het goed uit te voeren.'

'Door de toegenomen flexibiliteit, maar vooral door een plaats in te ruimen voor moderne, innovatieve technieken kan de landbouw weer een stap maken richting een duurzame en toekomstbestendige sector. Daarnaast hebben die moderne technieken, zoals watermanagement en precisielandbouw, een veel groter effect.'

'De aanpassingen van de plannen bieden dus mogelijkheden voor een modernere aanpak, voor innovatieve technieken die al gebruikt worden en effectief blijken te zijn, en dus voor daadwerkelijke stappen richting de toekomst. De uitwerking van de alternatieven voor de vergroeningsvoorstellen van de Europese Commissie maakt nog steeds deel uit van de onderhandelingen over het nieuwe GLB, die zich nu in de eindfase bevinden.'

Wat kunnen de lidstaten zelf nog doen om het GLB 'blauwer' in te vullen?

De Lange: 'Een deel van het nieuwe GLB zal ruimte bieden voor maatwerk door lidstaten. Nederland kan een aantal keuzen maken, die recht doen aan de Nederlandse situatie. Als waterland kan ik me voorstellen dat er ook met de nodige aandacht zal worden gekeken naar de rol van water in de agrarische sector en de rol van die sector bij kwalitatief en kwantitatief waterbeheer. Of het nu gaat om het stimuleren van precisielandbouw, om zuinig met water en gewasbeschermingsmiddelen om te gaan, het beheer van water of het terugwinnen van nutriënten uit afvalwater en mest. Nederland is ook nationaal al voortvarend aan de slag gegaan, met bijvoorbeeld het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer. Innovatieve oplossingen zoeken met de agrarische ondernemer en organisaties die ons landschap en dus ons water beheren. Landbouw en water kunnen immers niet zonder elkaar.'

Prioritaire stoffen in water

Een ander onderwerp dat nu in de laatste fase zit, is de Richtlijn prioritaire stoffen. De Commissie heeft voorgesteld drie geneesmiddelen op de Prioritaire Stoffenlijst te plaatsen, wat later is teruggedraaid. Wat kan de EU nog doen om de hormoonverstorende stoffen en geneesmiddelen in het water terug te dringen?

De Lange: 'De aanwezigheid van geneesmiddelen en hormoonverstorende stoffen in het grondwater is een toenemend probleem. Mensen staan er vaak niet bij stil dat, wanneer ze antibiotica of bijvoorbeeld de pil gebruiken, die stoffen vervolgens via het riool het huis weer verlaten. Het terugdringen van dit soort stoffen in het leefmilieu zie ik dan ook als een belangrijke opgave.'

'Een tijdje terug was ik in Leeuwarden op bezoek bij Wetsus, het researchcentrum voor watertechnologie. Daar werd nogmaals duidelijk dat het in principe mogelijk is om met behulp van membranen medicijnen en andere stoffen uit het water te filteren, maar dat dit erg kostbaar is. Voor Nederland zou dat alleen al honderden miljoenen euro's kosten.'

'Het is dan ook logisch dat men kijkt naar hoe we kunnen voorkomen dat deze stoffen überhaupt in het water terechtkomen. In het dossier over de prioritaire stoffen, waarin ik me hard heb gemaakt voor bronbeleid en innovatieve technieken, wilde de Europese Commissie een aantal medicijnen op de Prioritaire Stoffenlijst zetten. Dat houdt in dat lidstaten maatregelen

moeten nemen om verontreiniging met dit soort stoffen te verminderen en in het algemeen de emissie en lozing van die stoffen te voorkomen. Zoals ik al zei, zit daar een behoorlijk kostenplaatje aan, iets waar de Europese lidstaten in het huidige economische klimaat huiverig voor zijn. Meer dan het akkoord dat er nu ligt, is niet mogelijk gebleken. Wel is besloten dat deze medicijnen op een soort wachtlijst komen te staan en dat later alsnog besloten kan worden dat ze wel op de Prioritaire Stoffenlijst komen. Het dossier over de prioritaire stoffen wordt waarschijnlijk begin juli aangenomen door het Europees Parlement.'

'Wat kunnen we sowieso zelf al doen in Nederland? Ik denk dan bijvoorbeeld aan het opvangen van water op plekken waarvan we zeker weten dat er vervuiling optreedt, zoals bij ziekenhuizen, industriegebieden, etc. Door water daar op te vangen en te zuiveren zou al winst behaald kunnen worden en ook kosten bespaard op de zuivering later. Het terugbrengen van antibioticaresistentie en -gebruik heeft ook mijn aandacht. Ik ben er ook voorstander van dat mensen beter worden ingelicht over wat ze voorgeschreven krijgen en wat voor weg die stoffen vervolgens afleggen nadat ze gebruikt zijn. Bewustwording op dit punt is van belang. En de Europese inzet voor het verminderen van het gebruik van antibiotica, zoals het Actieplan tegen antimicrobiële resistentie, mag best wat ambitieuzer.'

Dit is een verkorte versie van een langer artikel, dat u kunt lezen op <http://goo.gl/vcWef>.

